

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (tretia rozšírená komora)
z 19. októbra 2005*

Vo veci T-324/00,

CDA Datenträger Albrechts GmbH, so sídlom v Albrechts (Nemecko),
v zastúpení: T. Schmidt-Kötters a D. Uwer, advokáti, s adresou na doručovanie
v Luxemburgu,

žalobca,

ktorého v konaní podporuje:

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: W.-D. Plessing a T. Jürgensen,
splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci R. Bierwagen, advokát,

vedľajší účastník konania,

proti

Komisií Európskych spoločností, v zastúpení: K.-D. Borchardt a V. Kreuzschitz,
splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci C. Koenig, s adresou na doručovanie
v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: nemčina.

ktorú v konaní podporuje:

ODS Optical Disc Service GmbH, so sídlom v Hamburgu (Nemecko), v zastúpení:
I. Brinker a U. Soltész, advokáti, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2000/796/ES z 21. júna 2000, týkajúceho sa štátnej pomoci Nemecka v prospech CDA Compact Disc Albrechts GmbH (Durínsko) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 318, s. 62),

SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
(tretia rozšírená komora),

v zložení: predseda komory J. Azizi, sudcovia R. García-Valdecasas, J. D. Cooke,
M. Jaeger a F. Dehousse,

tajomník: D. Christensen, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 5. mája 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

1 Článok 87 ES stanovuje:

„1. Ak nie je touto zmluvou ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi. ...“

2 Článok 88 ES stanovuje:

„1. Komisia v spolupráci s členskými štátmi priebežne skúma systémy pomoci poskytovanej v týchto štátoch. Navrhuje im príslušné opatrenia, ktoré si vyžaduje postupný rozvoj alebo fungovanie spoločného trhu.

2. Ak Komisia po výzve, aby príslušné strany predložili pripomienky, zistí, že pomoc poskytnutá štátom alebo zo štátnych zdrojov je nezlučiteľná so spoločným trhom

podľa článku 87, alebo ak zistí, že táto podpora sa zneužíva, rozhodne o tom, že príslušný štát túto pomoc v lehote stanovenej Komisiou zruší alebo upraví...“

- 3 Podľa článku 5 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88] Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339):

„1. Ak Komisia považuje informácie poskytnuté daným členským štátom... za neúplné, požiada o všetky potrebné dodatočné informácie. Keď členský štát odpovedá na takú žiadosť, Komisia bude informovať členský štát o obdržaní odpovede.

2. Ak daný členský štát neposkytne požadované informácie v období predpísanom Komisiou, alebo poskytne neúplné informácie, Komisia zašle upomienku, ktorá poskytuje príslušné ďalšie obdobie, v ktorom sa majú informácie poskytnúť.

...“

- 4 Článok 6 nariadenia č. 659/1999 okrem iného stanovuje:

„1. Rozhodnutie začať konať vo veci formálneho zisťovania zhrnie príslušné záležitosti faktov a práva, bude zahrňovať predbežné zhodnotenie Komisie, ktoré sa týka charakteru pomoci navrhovaného opatrenia a vysvetlí pochybnosti, čo sa týka jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom. Rozhodnutím sa vyzve daný členský štát a iné zainteresované strany [dotknuté osoby — *neoficiálny preklad*], aby predložili pripomienky v rámci predpísaného obdobia, ktoré by za normálnej situácie nemalo

presahovať jeden mesiac. V riadne odôvodnených prípadoch Komisia môže predĺžiť predpísané obdobie.

...“

5 Podľa článku 10 nariadenia č. 659/1999:

„1. Ak Komisia vlastní informácie z akéhokoľvek zdroja týkajúce sa údajnej protiprávnej pomoci, preskúma tieto informácie bez meškania.

2. Podľa potreby požiada o informácie od daného členského štátu ... článok 5(1) a (2) sa primerane uplatnia s nevyhnutnými zmenami v podrobnostiach.

3. Ak napriek upomienke, podľa článku 5(2), daný členský štát neposkytne požadované informácie v období predpísanom Komisiou, alebo ak poskytne neúplné informácie, Komisia rozhodnutím bude požadovať poskytnutie informácií (ďalej sa označuje len ako ‚príkaz na poskytnutie informácie‘). Rozhodnutie bude špecifikovať, aké informácie sa požadujú a predpíše príslušné obdobie, v ktorom sa tieto poskytnú.“

6 Článok 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 stanovuje:

„1. Výsledkom preskúmania možnej protiprávnej pomoci bude rozhodnutie podľa článku 4(2), (3) alebo (4). V prípade rozhodnutí na začatie konania vo veci

formálneho zisťovania, konanie bude ukončené prostredníctvom rozhodnutia podľa článku 7. Ak členský štát nepostupuje v súlade s príkazom na poskytnutie informácie, toto rozhodnutie sa vykoná na základe dostupných informácií.“

7 Článok 14 toho istého nariadenia je formulovaný takto:

„1. Kde sa prijímajú záporné rozhodnutia v prípadoch protiprávnej pomoci, Komisia rozhodne, že daný členský štát podnikne všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu (ďalej sa označuje len ako ‚rozhodnutie o vymáhaní‘). Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva spoločenstva.

2. Pomoc, ktorá sa má vymáhať podľa rozhodnutia o vymáhaní, bude zahŕňať úrok s príslušnou sadzbou stanovenou Komisiou. Úrok bude splatný od dátumu, kedy protiprávna pomoc bola k dispozícii príjemcovi, do dátumu jej vymáhania.

3. Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek nariadenie Súdneho dvora Európskych spoločenstiev podľa článku [242] Zmluvy, vymáhanie sa bude realizovať bez meškania a v súlade s postupmi podľa vnútroštátneho práva daného členského štátu za predpokladu, že umožnia okamžité a účinné vykonanie rozhodnutia Komisie. Na tento účel a v prípade konania na národných súdoch dané členské štáty podniknú všetky potrebné kroky, ktoré sú k dispozícii v ich príslušných právnych systémoch, vrátane predbežných opatrení, bez dopadu na právo spoločenstva.“

- 8 Článok 16 nariadenia č. 659/1999 s názvom „Zneužitie pomoci“ navyše uvádza:

„Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 23, Komisia môže v prípade zneužitia pomoci začať konať vo veci formálneho zisťovania podľa článku 4(4). Články 6, 7, 9 a 10, článok 11(1), články 12, 13, 14 a 15 sa uplatnia *mutatis mutandis*.“

- 9 Nakoniec, Komisia prijala roku 1994 usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach (Ú. v. ES C 368, s. 12), zmenené a doplnené roku 1997 (Ú. v. ES C 283, s. 2) [*neoficiálny preklad*] (ďalej len „usmernenia o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu“).

Skutkové okolnosti

- 10 Rozhodnutím 2000/796/ES z 21. júna 2000, týkajúcim sa štátnej pomoci Nemecka v prospech CDA Compact Disc Albrechts GmbH (Durínsko) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) Komisia rozhodovala o zákonnosti finančnej podpory udelenej rôznymi nemeckými orgánmi verejnej moci počas rokov 1991 až 1995 v prospech továrne na výrobu kompaktných diskov (ďalej len „CD“) a príslušenstva k CD, so sídlom v Albrechts v spolkovej krajine Durínsko (ďalej len „továreň na CD v Albrechts“).

A — *Všeobecný kontext*

- 11 V napadnutom rozhodnutí Komisia rozlíšila tri fázy, konkrétne, po prvé, fázu etablovania podniku, po druhé, fázu reštrukturalizácie podniku a nakoniec odkúpenie určitých aktív podniku spoločnosťou MediaTec Datenträger GmbH (ďalej len „MTDA“).

1. Fáza etablovania podniku (od roku 1990 do roku 1992)

- 12 Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že továreň na CD v Albrechts bola vytvorená na základe zmluvy o spoločnom podniku uzavretej 20. februára 1990 medzi kombinátom VEB (v štátnom vlastníctve) Robotron so sídlom v Drážďanoch v spolkovej krajine Sasko (ďalej len „Robotron“) a spoločnosťou R. E. Pilz GmbH & Co. Beteiligungs KG (ďalej len „PBK“), ktorá je súčasťou skupiny Pilz so sídlom v Kranzbergu v spolkovej krajine Bavorsko (ďalej len „skupina Pilz“). Dve tretiny základného imania spoločného podniku s obchodným menom „Pilz & Robotron GmbH & Co. Beteiligungs KG“ (ďalej len „spoločný podnik“) vlastnil Robotron a jednu tretinu PBK. Predmetom činnosti spoločného podniku bola výroba CD, obalov na CD a príslušenstva. Pán Reiner Pilz, konateľ skupiny Pilz, zabezpečoval tiež riadenie (odôvodnenie č. 11 napadnutého rozhodnutia).
- 13 Na účely realizácie svojho predmetu činnosti uzavrel spoločný podnik 29. augusta 1990 zmluvu o dielo so spoločnosťou Pilz GmbH & Co. Construction KG, patriacou do skupiny Pilz (ďalej len „Pilz Construction“), týkajúcu sa výstavby na kľúč továrne na výrobu CD za paušálnu cenu 235,525 miliónov nemeckých mariek (DEM). K týmto výdavkom sa pridali aj náklady na vybavenie pozemku odhadnuté na 7,5 milióna DEM (odôvodnenia č. 12 a č. 20 napadnutého rozhodnutia).

- 14 Okrem iného dodatkom z 26. mája 1992 uzavreli dvaja spoločníci spoločného podniku zmluvu ustanovujúcu zvýšenie kapacity výroby CD a obalov na CD. Celková výška plnení a dodávok požiadaných na tento účel dosiahla 39 miliónov DEM (odôvodnenie č. 22 napadnutého rozhodnutia).
- 15 Na účely financovania uvedených investícií si spoločný podnik, Robotron a PBK požičali potrebné sumy od konzorcia bánk. Bankové úvery boli čiastočne alebo úplne kryté zárukami Treuhandanstalt, verejnej agentúry poverenej financovaním privatizácie podnikov v bývalej Nemeckej demokratickej republike (ďalej len „THA“) a spolkovej krajiny Bavorsko. Okrem toho spolková krajina Durínsko a spolková krajina Bavorsko, posledne menovaná prostredníctvom Bayerische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung, agentúry spolkovej krajiny Bavorsko pre financovanie infraštruktúr (ďalej len „LfA“), udelili spoločnému podniku dotácie a investičné úľavy.
- 16 Počas fázy etablovania sa továrne na CD v Albrechts bolo vlastníctvo obchodných podielov predstavujúcich základné imanie spoločného podniku viackrát prevedené. Najskôr, v dôsledku likvidácie spoločnosti Robotron prostredníctvom THA, boli roku 1992 obchodné podiely v spoločnom podniku patriace tejto spoločnosti predané PBK. PBK následne previedla takmer všetky svoje obchodné podiely v spoločnom podniku na spoločnosť Pils GmbH & Co. Compact Disc KG, inú spoločnosť patriacu do skupiny Pils (ďalej len „Pils Compact Disc“), pričom spoločný podnik sa tak stal jej dcérskou spoločnosťou. Nakoniec, 24. novembra 1992, v nadväznosti na uvedený prevod a premiestnenie svojho sídla do Albrechts, zmenil spoločný podnik svoje obchodné meno na Pils Albrechts GmbH (ďalej len „PA“). Okamžite po tomto prevode bol integrovaný do systému centralizovaného riadenia financií skupiny Pils (odôvodnenia č. 13 a č. 14 napadnutého rozhodnutia).

2. Fáza reštrukturalizácie (od roku 1993 do roku 1998)

- 17 Továreň na výrobu CD začala svoju činnosť roku 1993. Od začiatku prevádzkovania mala vážne ťažkosti a vysoko sa zadĺžila (odôvodnenie č. 15 napadnutého rozhodnutia).
- 18 S cieľom napraviť túto situáciu bola 7. marca 1994 uzavretá dohoda o ozdravení medzi skupinou Pilz (vrátane PA), bankami a verejnými subjektmi [THA, LfA, Thüringer Industriebeteiligungsgesellschaft (ďalej len „TIB“) a Thüringer Aufbau-bank (ďalej len „TAB“)], ktoré participovali na financovaní výstavby továrne na CD v Albrechts. V rámci uvedenej dohody bola sčasti alebo celkom splatená veľká časť bankových úverov poskytnutých na účely výstavby továrne na výrobu CD. Okrem iného, na základe dohody o ozdravení, nadobudol TIB základné imanie PA — vo výške 98 % obchodného podielu — a TAB — vo výške 2 % obchodného podielu — s retroaktívnym účinkom k 1. januáru 1994, v dôsledku čoho PA prestala byť súčasťou skupiny Pilz. Od októbra 1994 uvedená spoločnosť zmenila svoje obchodné meno na CDA Compact Disc Albrechts GmbH (ďalej len „CD Albrechts“) (odôvodnenia č. 15 a č. 17 napadnutého rozhodnutia). TAB a LfA poskytli v rokoch 1994 a 1995 CD Albrechts viacero úverov.
- 19 V tom istom roku 1994 si nemecké orgány uvedomili, že veľká časť finančnej podpory poskytnutej na financovanie výstavby továrne na CD v Albrechts bola spreneverená, predovšetkým v rámci systému centralizovaného riadenia financií existujúcom v skupine Pilz v prospech iných spoločností skupiny. Okrem iného 25. júla 1995 začalo konkurzné konanie na majetok všetkých spoločností skupiny

Pilz. Následne bol pán Reiner Pilz odsúdený za podvodný úpadok a ďalšie trestné činy a bol mu uložený trest odňatia slobody (odôvodnenie č. 16 napadnutého rozhodnutia).

3. Odkúpenie niektorých aktív spoločnosťou MTDA

- 20 MTDA, 100 % dcérska spoločnosť TIB, ktorá vykonáva svoju činnosť hlavne v oblasti výroby vysokovýkonných nosičov dát, predovšetkým napaľovacích CD (CD-ROM) a DVD, kúpila s účinkom od 1. januára 1998 časť aktív patriacich CD Albrechts, konkrétne viazaný kapitál, prevádzkové aktíva, likvidné aktíva, ako aj technické know-how a distribúciu (odôvodnenie č. 18 napadnutého rozhodnutia).
- 21 Paralelne s predmetným odkúpením bolo zmenené obchodné meno CD Albrechts na LCA Logistik Center Albrechts GmbH (ďalej len „LCA“) a obchodné meno MTDA na CDA Datenträger Albrechts GmbH (ďalej len „CDA“). LCA však zostal vlastníkom pozemku potrebného na prevádzku, budov, ktoré sa na ňom nachádzajú, technickej infraštruktúry a logistiky. LCA a CDA navyše uzavreli zmluvu o vzájomných plneniach, ktorej ustanovuje na jednej strane zmluvu o nájme a správe s ročným nájomným vo výške 800 000 DEM a na druhej strane zmluvu o poskytovaní služieb v objeme za približne 3 milióny DEM ročne, ktorý závisí od objemu predajov (odôvodnenie č. 19 napadnutého rozhodnutia).
- 22 Nakoniec 22. septembra 2000 požiadala LCA o likvidáciu v rámci konkurzného konania.

B — *Priebeh správneho konania*

- 23 Keďže sa Komisia prostredníctvom tlače dozvedela, že nemecké orgány prideliли pomoc na výstavbu továrne na CD v Albrechts, požiadala v októbri 1994 Spolkovú republiku Nemecko, aby jej poskytla informácie o tejto pomoci. Následne sa medzi nemeckými orgánmi a Komisiou uskutočnili rôzne stretnutia a nastala intenzívna výmena korešpondencie (odôvodnenia č. 1 až č. 3 napadnutého rozhodnutia).
- 24 Listom zo 17. júla 1998 (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) informovala Komisia Spolkovú republiku Nemecko o svojom rozhodnutí začať v súvislosti s uvedenou pomocou konanie vo veci formálneho zisťovania ustanovené v článku 88 ods. 2 ES. K listu bol priložený zoznam otázok adresovaných nemeckým orgánom. Rozhodnutie o začatí konania bolo zverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* z 15. decembra 1998 [Oznámenie Komisie adresované na základe článku [88 ods. 2] ES ostatným členským štátom a ostatným dotknutým osobám o pomoci poskytnutej nemeckou vládou na účely vytvorenia CD Albrechts GmbH v Durínsku (predtým skupina Pilsz, Bavorsko), [*neoficiálny preklad*], Ú. v. ES C 390, s. 7].
- 25 Nemecké orgány reagovali na rozhodnutie o začatí konania zaslaním rôznej korešpondencie obsahujúcej dodatočné informácie. Medzi uvedenými orgánmi a zástupcami Komisie sa ešte uskutočnili rôzne stretnutia.
- 26 Keďže Komisia nepovažovala informácie obdržané od nemeckých orgánov za dostačujúcu odpoveď na svoje otázky, listom z 22. júla 1999 ich vyzvala, aby odpovedali najneskôr do 31. augusta 1999. Po vyžiadaní si predĺženia uvedenej lehoty listom z 28. júla 1999 a po novom pohovore so zástupcami Komisie 23. septembra 1999 v Bruseli poskytli nemecké orgány dodatočné informácie.

- 27 Po uplynutí lehoty stanovenej v rozhodnutí o začatí konania sa spoločnosť CDA a spoločnosť Point Group Ltd, konkurent CDA, označili za dotknuté osoby a predložili Komisii svoje pripomienky.
- 28 Nakoniec 21. júna 2000 Komisia ukončila konanie prijatím napadnutého rozhodnutia.

C — Zistenie skutkového stavu a právne posúdenie

- 29 Komisia posudzovala finančnú podporu poskytnutú Spolkovou republikou Nemecko osobitne počas fázy etablovania, reštrukturalizácie a nakoniec v rámci odkúpenia určitých aktív CD Albrechts spoločnosťou MTDA.

1. Finančná podpora udelená Spolkovou republikou Nemecko počas fázy etablovania

- 30 Komisia identifikovala v napadnutom rozhodnutí päť druhov finančnej podpory udelenej počas fázy etablovania. V synoptickej tabuľke uvedenej v odôvodnení č. 32 napadnutého rozhodnutia sú opísané takto:

	Povaha podpory	Suma v miliónoch DEM	Príjemca	Subjekt poskytujúci podporu	Dátum	Právny základ
1	Záruka za riadne splnenie vo výške 100 % (pôvodne 80 %) zabezpečujúca 52,7 miliónov DEM	54,7	PBK	LfA	1991	Zákon o vzniku záruk a verejných zabezpečení Spobodného štátu Bavorsko
2	Dotácie a investičné daňové úľavy	19,42	Spoločný podnik	LfA	1991/1992	Úloha spoločného záujmu „Zlepšenie regionálnej ekonomickej štruktúry“, zákon o investičných daňových úľavách
3	Odpustenie pohľadávky	3,0	PBK	LfA	1994	–
4	Zabezpečenie vo výške 100 %	190,0	Robotron, spoločný podnik	THA	199[2]	Schéma THA
5	Dotácie a investičné daňové úľavy	63,45	Spoločný podnik; od 24.11.1992, PA	Durínsko	1991 až 1993	Úloha spoločného záujmu „Zlepšenie regionálnej ekonomickej štruktúry“, zákon o investičných daňových úľavách
Celkovo		330,57				

- 31 Z tabuľky po prvé vyplýva, že roku 1992 poskytla THA na sumu 190 miliónov DEM záruku vo výške 100 %, ktorá pokrývala väčšiu časť bankových úverov udelených Robotron a spoločnému podniku. Podľa Komisie musí byť uvedená záruka považovaná za štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom, pretože nebola udelená v súlade s podmienkami uvedenými v schémach pomoci schválených Komisiou listom SG(91) D/17825 z 26. septembra 1991 (ďalej len „prvá schéma THA“) a listom SG(92) D/17613 z 8. decembra 1992 (ďalej len „druhá schéma THA“). Domnieva sa však, že vzhľadom na to, že z pôvodne garantovaných 190 miliónov DEM bola v skutočnosti na základe záruky uhradená THA len suma 120 miliónov DEM, jedine táto suma by mala byť vrátená.
- 32 Po druhé Komisia skonštatovala, že do 31. decembra 1993 spolková krajina Durínsko poskytla spoločnému podniku a následne PA na základe „Investitionszulagengesetz“ (zákon o investičných daňových úľavách) a dvadsiateho a dvadsiateho prvého „Rahmenpläne der Gemeinschaftsaufgabe ‚Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur‘“ (rámcové programy prijaté pre roky 1992 a 1993 na základe zákona zo 6. októbra 1969 o úlohách spoločného záujmu „Zlepšenie regionálnych ekonomických štruktúr“, ďalej len „režim ÚSZ“) dotácie a investičné úľavy v celkovej výške 63,45 miliónov DEM. Podľa Komisie bola táto regionálna pomoc nesprávne poskytnutá na základe úlohy spoločného záujmu a zákona o investičných daňových úľavách, a teda musí byť vrátená pre nezlučiteľnosť so spoločným trhom. S prihliadnutím na rozhodnutie prijaté spolkovou krajinou Durínsko o nariadení vrátenia sumy 32,5 miliónov DEM sa Komisia domnieva, že ešte by sa mala vrátiť suma 30,95 miliónov DEM.
- 33 Po tretie Komisia skonštatovala, že v rokoch 1991 a 1992 udelila spolková krajina Bavorsko prostredníctvom LfA spoločnému podniku dotácie a investičné úľavy na sumu v celkovej výške 19,42 miliónov DEM. Vzhľadom na to, že tieto dotácie a úľavy boli spreneverené v prospech spoločností zo skupiny Pilz, Komisia zastáva názor, že boli nesprávne poskytnuté na základe režimu ÚSZ a zákona o investičných daňových úľavách. Podľa Komisie ide preto o pomoc nezlučiteľnú so Zmluvou o ES.

- 34 Po štvrté Komisia skonštatovala, že spolková krajina Bavorsko poskytla na základe „Richtlinien für die Übernahme von Staatsbürgschaften im Bereich der gewerblichen Wirtschaft“ (smernice upravujúce prevzatie štátnych záruk v oblasti priemyslu), zverejnené oznámením L 6811-1/7 – 43358 bavorského Ministerstva financií zo 7. augusta 1973, ďalej len „právna úprava o poskytnutí záruk spolkovou krajinou Bavorsko“) záruku v rozsahu 80 až 100 % na bankové úvery v celkovej výške 54,7 miliónov, ktoré nakoniec obdržal PBK. Podľa Komisie nemecké orgány napriek žiadosti o informácie uvedenej v rozhodnutí o začatí konania neposkytli v dostatočnej miere podrobné údaje, ktoré by umožnili odstrániť pochybnosti Komisie o zákonnosti úkonov súvisiacich so zárukou poskytnutou spolkovou krajinou Bavorsko (LfA). Okrem iného, vzhľadom na skutočnosť, že predmetná pomoc neslúžila na financovanie investovania, ale bola spreneverená, zastáva názor, že uvedená záruka musí byť považovaná za nezlučiteľnú pomoc.
- 35 Po piate sa Komisia domnieva, že odpustenie pohľadávky LfA vo výške 3 milióny DEM, ktorá vznikla voči PBK v dôsledku zaplatenia uvedenej sumy bankám na základe záruky spomenutej vo vyššie uvedenom bode 34, predstavuje štátnu pomoc. Podľa Komisie je táto pomoc nezlučiteľná so spoločným trhom z dôvodu, že bola udelená bez právneho základu.
- 36 Vzhľadom na uvedené úvahy dospela Komisia k záveru, že vo fáze etablovania továrne na CD v Albrechts poskytla Spolková republika Nemecko štátnu pomoc v celkovej výške 260,57 miliónov DEM, pričom porušila článok 88 ods. 3 ES. Uvedená pomoc pozostáva z podpory spolkovej krajiny Durínsko vo výške 63,45 miliónov DEM, LfA vo výške 77,12 miliónov DEM (54,7 miliónov DEM vo forme záruky, 19,42 miliónov DEM vo forme investičných úľav a 3 milióny DEM vo forme odpustenia pohľadávky) a THA vo výške 120 miliónov DEM.
- 37 Podľa Komisie je uvedená pomoc nezlučiteľná hlavne v dôsledku skutočnosti, že zvýhodňovala spoločnosti patriace do skupiny Pilz a z tohto dôvodu bola zneužitá v zmysle článku 88 ods. 2 ES.

2. Finančná podpora udelená počas fázy reštrukturalizácie

38 V napadnutom rozhodnutí Komisia identifikovala a kvalifikovala ako pomoc dvanásť druhov finančnej podpory pridelenej počas fázy reštrukturalizácie podniku. V synoptickej tabuľke uvedenej v odôvodnení č. 39 napadnutého rozhodnutia je týchto dvanásť podpôr opísaných takto:

	Povaha podpory	Suma v miliónoch DEM	Prijemca	Subjekt poskytujúci podporu	Dátum	Právny základ
1	Úver	25,0	PA	TAB	Október 1993	—
2	Úver	20,0	PA	TAB	Marec 1994	—
3	Kúpna cena	3,0	PBK	TIB	Marec 1994	—
4	Dotácia	12,0	PA	TIB	Marec 1994	—
5	Základné imanie	33,0	PA	TIB (98 %) TAB (2 %)	Marec 1994	—
6	Úver	2,0	PA	LfA	Marec 1994	—
7	Pôžička od spoločníka	3,5	PA	TIB	Apríl 1994	—
8	Úver	15,0	Skupina Pilz	LfA	Jún 1994	—
9	Úver	15,0	CD Albrechts	TAB	Október 1994	—
10	Úver	7,0	CD Albrechts	LfA	December 1994	—
11	Úver	9,5	CD Albrechts	TAB	Január 1995	—
12	Úroky	21,3			Od konca roku 1993	
	Celkovo	166,3				

- 39 Po prvé Komisia skonštatovala, že v októbri 1993 TAB poskytol PA úver vo výške 25 miliónov DEM s cieľom pokryť nedostatky zdrojov tejto spoločnosti, tieto fondy však prostredníctvom systému centralizovaného riadenia financií skupiny Pilz priamo získali ostatné spoločnosti skupiny.
- 40 Po druhé Komisia skonštatovala, že v marci 1994 TAB poskytol PA úver vo výške 20 miliónov DEM na účely splatenia bankových úverov zabezpečených THA, ale uvedené fondy boli tiež priamo získané spoločnosťami patriacimi do skupiny Pilz prostredníctvom systému centralizovaného riadenia financií.
- 41 Po tretie Komisia skonštatovala, že v marci 1994 TIB uhradil PBK sumu 3 milióny DEM na účely nadobudnutia obchodných podielov PA patriacich tejto spoločnosti.
- 42 Po štvrté Komisia skonštatovala, že v marci 1994 TIB udelil dotáciu vo forme zvýšenia základného imania PA v celkovej výške 12 miliónov DEM.
- 43 Po piate Komisia skonštatovala, že v marci 1994 TIB a TAB nadobudli 98 % a 2 % základného imania PA, zodpovedajúceho sume 33 miliónov DEM.
- 44 Po šieste Komisia skonštatovala, že v marci 1994 spolková krajina Bavorsko poskytla prostredníctvom LfA spoločnosti PA úver vo výške 2 milióny DEM.

- 45 Po siedme Komisia skonštatovala, že v apríli 1994 TIB poskytol spoločnosti PA pôžičku od spoločníka vo výške 3,5 miliónov DEM.
- 46 Po ôsme Komisia skonštatovala, že v júni 1994 LfA poskytla skupine Pilz prevádzkový úver vo výške 15 miliónov DEM, ktorý mal slúžiť na prekonanie obdobia hľadania nového nadobúdateľa továrne na CD v Albrechts.
- 47 Po deviate Komisia skonštatovala, že v októbri 1994 TAB poskytol CD Albrechts úver vo výške 15 miliónov DEM. Zistila, že aj keď uvedené prostriedky boli vyplatené CD Albrechts, boli použité na poskytovanie služieb spoločnostiam skupiny Pilz, pričom išlo o plnenia, ktoré tieto nikdy neuhradili, a teda jedine tieto spoločnosti boli zvýhodnené.
- 48 Po desiate Komisia skonštatovala, že v decembri 1994 spolková krajina Bavorsko poskytla CD Albrechts prostredníctvom LfA nový úver vo výške 7 miliónov DEM.
- 49 Po jedenáste Komisia skonštatovala, že v januári 1995 TAB poskytol CD Albrechts úver vo výške 9,5 miliónov DEM.
- 50 Po dvanáste Komisia skonštatovala, že podľa informácií od nemeckých orgánov PA a CD Albrechts získali výhodu vo forme úrokov v celkovej sume 21,3 milióny DEM počas obdobia od konca roka 1993 až do 1998.

51 Podľa Komisie dvanásť vyššie opísaných finančných podpôr v celkovej výške 166,3 milióny DEM musí byť považovaných za protiprávnu štátnu pomoc, nezlučiteľnú so spoločným trhom. Keďže tieto podpory zvýhodnili TIB a TAB po tom, ako uvedené spoločnosti prevzali ekonomickú zodpovednosť za továreň na CD v Albrechts, mohli byť schválené výlučne Komisiou na základe článku 87 ods. 3 písm. c) ES a v súlade s usmerneniami o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu. Podľa Komisie je však zjavné, že uvedené podpory nie sú v súlade s týmito usmerneniami, keďže informácie, ktorými disponuje, neumožňujú preukázať, že boli poskytnuté v rámci životaschopného reštrukturalizačného plánu vybaveného konkrétnymi vnútornými opatreniami umožňujúcimi Komisii skonštatovať obnovenie rentability a dlhodobej životaschopnosti podniku v primeranej dobe. Okrem iného sa nenašiel žiaden súkromný investor so záujmom kúpiť terajšie spoločnosti LCA a CDA, a teda vzhľadom na absenciu účasti súkromného sektora nie je možné určiť, či je pomoc primeraná k nákladom reštrukturalizácie.

3. O vymáhaní pomoci

52 Na základe článku 14 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 Komisia rozhodla, že Spolková republika Nemecko je povinná požadovať vrátenie protiprávnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom, ktorá bola vyplatená tak počas fázy etablovania, ako aj počas fázy reštrukturalizácie továrne na CD v Albrechts.

53 Okrem toho Komisia zdôraznila, že na zaistenie dodržania svojho rozhodnutia a vylúčenia akéhokoľvek narušenia hospodárskej súťaže bola v prípade potreby povinná vyžadovať, aby proces vymáhania pomoci nebol obmedzený len na pôvodného príjemcu pomoci, ale bol rozšírený aj na podnik, ktorý ďalej vykonával jeho činnosti za pomoci prevedených výrobných prostriedkov. Uviedla, že pre posúdenie, či podnik skutočne naďalej vykonáva činnosti pôvodného príjemcu pomoci, zobrala do úvahy viaceré faktory, akými sú predmet prevodu, nadobúdacia cena, totožnosť spoločníkov a vlastníkov predchádzajúceho podniku a totožnosť

nového nadobúdateľa, dátum realizácie prevodu a jeho obchodný charakter. Domnievala sa, že LCA a CDA v tomto prípade určite získali prospech z pomoci, ktorá bola predtým poskytnutá PBK, spoločnému podniku a PA, pretože používali na pokračovanie vo výkone činnosti aktíva a infraštruktúru týchto podnikov. V dôsledku toho rozhodla, že uvedená pomoc musí byť vrátená spoločnosťami LCA, CDA a všetkými ostatnými podnikmi, na ktoré boli alebo budú prevedené aktíva spoločného podniku, PA alebo PBK, pričom tieto musia byť považované za „príjemcov“ uvedenej pomoci.

4. Výrok napadnutého rozhodnutia

54 Vzhľadom na tieto úvahy vyhlásila Komisia výrok, ktorý znie:

„Článok 1

1. Štátna pomoc poskytnutá [Spolkovou republikou] Nemecko [PBK, spoločnému podniku a PA] na účely výstavby, prevádzkovania a konsolidácie továrne na CD v Albrechts (Durínsko) bola použitá v ostatných odvetviach skupiny Pilz vo výške 260,57 miliónov DEM.

Pomoc pozostáva z podpory [spolkovej krajiny] Durínsko vo výške 63,45 miliónov DEM, [LfA] vo výške 77,12 miliónov DEM a [THA] vo výške 120 miliónov DEM.

Nesprávnosť poskytnutia spočíva v zneužití pomoci v zmysle článku 88 ods. 2... ES. V dôsledku toho je pomoc nezlučiteľná so Zmluvou ES.

2. V súlade s článkom 87 ods. 1... ES pomoc v celkovej výške 166,3 milióny DEM určená na reštrukturalizáciu [CD Albrechts] nie je zlučiteľná s ustanoveniami Zmluvy ES.

Článok 2

1. [Spolková republika] Nemecko prijme všetky nevyhnutné opatrenia, aby od príjemcu vymohla vrátenie pomoci opísanej v článku 1, ktorá mu bola poskytnutá protiprávne.

2. Vymáhanie sa uskutoční v súlade s vnútroštátnym konaním. Sumy, ktoré sa majú vymôcť, budú zvýšené o úroky od dátumu poskytnutia pomoci príjemcovi až do jej úplného zaplatenia. Tieto úroky sa vypočítajú na základe referenčnej sadzby uplatniteľnej na výpočet dotačného ekvivalentu regionálnej pomoci.

3. Na účely tohto článku pojem ‚príjemca‘ označuje [CDA] a [LCA], ako aj všetky ostatné podniky, na ktoré boli alebo budú prevedené aktíva a/alebo infraštruktúra [PBK], [spoločného podniku] alebo [PA] takým spôsobom, ktorým sa vylúčia účinky tohto rozhodnutia...“ [*neoficiálny preklad*]

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 55 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 16. októbra 2000 podal CDA žalobu smerujúcu k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Táto žaloba bola zapísaná do registra pod číslom T-324/00.
- 56 Uznesením predsedu tretej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa z 28. mája 2001 sa povolilo, aby Spolková republika Nemecko vstúpila do konania na podporu návrhov CDA a aby ODS Optical Disc Service GmbH (ďalej len „ODS“), spoločnosť konkurujúca CDA, vstúpila do konania na podporu návrhov Komisie.
- 57 ODS a Spolková republika Nemecko predložili svoje vyjadrenia postupne 29. augusta a 3. septembra 2001. Dňa 24. októbra 2001 CDA a Komisia predložili svoje pripomienky k vyjadreniam ODS a Spolkovej republiky Nemecko.
- 58 Uznesením z 30. septembra 2002 Súd prvého stupňa (tretia rozšírená komora) rozhodol o prerušení konania až do vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora vo veciach C-328/99, Taliansko/Komisia, a C-399/00, SIM 2 Multimedia/Komisia. Vzhľadom na rozsudok vyhlásený 8. mája 2003 v týchto spojených veciach požiadal Súd prvého stupňa účastníkov konania o vyjadrenie sa k následkom vyplývajúcim pre túto žalobu. Uvedené vyjadrenia boli predložené 23. a 24. júna 2003.
- 59 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k možnosti prípadného spojenia tejto žaloby so žalobou podanou spolkovou krajinou Durínsko zapísanou do registra kancelárie Súdu prvého stupňa

pod číslom T-318/00, ktorá má ten istý predmet. Po obdržaní vyjadrení účastníkov konania uznesením z 8. marca 2004 boli veci spojené na účely konania a vyhlásenie rozsudku.

60 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa rozhodol o začatí ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania stanovených v článku 64 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa vyzval účastníkov konania, aby mu predložili určité dokumenty a písomne im položil otázky.

61 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky Súdu prvého stupňa boli vypočítané na pojednávaní uskutočnenom 5. mája 2004.

62 Uznesením z 23. júla 2004 boli veci T-318/00 a T-324/00 vylúčené na samostatné konanie na účely vyhlásenia rozsudku.

63 CDA navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil články 1 a 2 napadnutého rozhodnutia,

— subsidiárne zrušil články 1 a 2 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom Komisia konštatuje nezlučiteľnosť pomoci so Zmluvou o ES a nariaďuje vymáhanie tejto pomoci od CDA a všetkých ostatných podnikov, na ktoré budú prevedené aktíva a/alebo infraštruktúra PBK, spoločného podniku alebo PA,

— zaviazal Komisiu nahradiť trovy konania s výnimkou trov konania vedľajšieho účastníka ODS, ktorý uhradí svoje vlastné trovy konania.

64 Spolková republika Nemecko, vedľajší účastník konania, navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté rozhodnutie.

65 Komisia, ktorú v konaní podporuje ODS, navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal CDA nahradiť trovy konania.

Právny stav

I — Úvodné pripomienky

66 Na podporu svojej žaloby CDA uvádza viaceré žalobné dôvody založené na porušení povinnosti odôvodnenia, nesprávnom zistení určitých skutkových okolností, porušení zásady správneho úradného postupu spolu s článkom 287 ES, porušení článku 87 ods. 1 ES a článku 88 ods. 2 ES, ako aj ich vykonávacích ustanovení,

nedostatku právomoci Komisie, porušení článku 249 štvrtého odseku ES, porušení vlastníckeho práva, porušení zásady proporcionality a porušení zásady právnej istoty a „zásady určitosti“.

- 67 Vo svojom návrhu (body 2 až 5) CDA spresnil, že návrh o neplatnosť smeruje v prvom rade proti príkazu na vymáhanie pomoci uvedenom v článku 2 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa Spolkovej republike Nemecko nariaďuje vymáhanie pomoci opísanej v článku 1 od CDA a od ďalších podnikov, na ktoré budú prevedené aktíva a/alebo infraštruktúra PBK, spoločného podniku alebo PA.
- 68 V dôsledku toho sa Súd prvého stupňa rozhodol najskôr preskúmať žalobné dôvody uvedené CDA, ktoré smerujú k preukázaniu protiprávnosti článku 2 napadnutého rozhodnutia a osobitne žalobný dôvod založený na porušení článku 87 ods. 1 ES a článku 88 ods. 2 ES.

II — *O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 87 ods. 1 ES a článku 88 ods. 2 ES*

A — *Tvrdenia účastníkov konania*

- 69 CDA, ktorého v konaní podporuje Spolková republika Nemecko, tvrdí, že Komisia porušila článok 87 ods. 1 ES a článok 88 ods. 2 ES tým, že článkom 2 ods. 1 a 3

napadnutého rozhodnutia zaväzuje Spolkovú republiku Nemecko vyžadovať vrátenie pomoci od LCA, CDA a všetkých ostatných podnikov „na ktoré boli alebo budú prevedené aktíva a/alebo infraštruktúra spoločnosti PBK, spoločného podniku alebo spoločnosti PA takým spôsobom, ktorým sa vylúčia účinky tohto rozhodnutia...“ [*neoficiálny preklad*].

70 V podstate tvrdí, že Komisia nie je oprávnená vyžadovať od Spolkovej republiky Nemecko, aby vymáhala pomoc od podnikov, ktoré touto pomocou neboli zvýhodnené. Zdôrazňuje po prvé, že pomoc bola vo veľkom rozsahu spreneverená v prospech podnikov spoločnosti Pilz, po druhé, ako skonštatovala aj Komisia v odôvodnení č. 103 napadnutého rozhodnutia, že MTDA (následne CDA) nemala v rámci odkúpenia aktív CD Albrechts (následne LCA) z pomoci prospech, pretože zaplatila trhovú cenu, a po tretie, že časť pomoci bola vyplatená priamo skupine Pilz.

71 Okrem toho tvrdí, že Komisia nie je oprávnená vyžadovať vymáhanie pomoci od tretích osôb, odvolávajúc sa len na existenciu obchádzania povinnosti. Predovšetkým zdôrazňuje, že Komisia nemôže príkaz na vymáhanie pomoci vzťahovať na tretiu osobu bez preukázania, že táto osoba bola pomocou zvýhodnená. Okrem iného sa domnieva, že objektívne kritériá, ktoré Komisia použila na preukázanie existencie obchádzania povinnosti — predmet prevodu, nadobúdacia cena, totožnosť spoločníkov alebo vlastníkov základného imania predchádzajúceho podniku a totožnosť nového nadobúdateľa, dátum realizácie prevodu a jeho obchodný charakter — ktoré sú uvedené v odôvodnení č. 118 napadnutého rozhodnutia — nie sú v tomto prípade dostačujúce.

72 Komisia, ktorú v konaní podporuje ODS, spochybňuje všetky tvrdenia CDA smerujúce k preukázaniu, že porušila článok 87 ods. 1 ES a článok 88 ods. 2 ES, požadujúc od Spolkovej republiky Nemecko, aby vyžadovala vrátenie pomoci od LCA, CDA a všetkých podnikov, na ktoré boli alebo budú prevedené aktíva alebo

infraštruktúra spoločného podniku takým spôsobom, ktorým sa vylúčia účinky napadnutého rozhodnutia.

73 Predovšetkým všeobecným spôsobom spresňuje svoj pohľad na vymedzenie subjektov povinných vrátiť pomoc v prípade prevodu obchodných podielov spoločnosti príjemcu alebo jej aktív. V tejto súvislosti v prvom rade pripomína, že otázka prevodu obchodných podielov nespôsobuje osobitné problémy, pretože spoločnosť príjemcu naďalej existuje, mení sa iba jej vlastník. Podľa Komisie z judikatúry vyplýva, že v takomto prípade povinnosť vrátiť pomoc naďalej prináleží spoločnosti, ktorá pomoc obdržala, alebo jej právnym nástupcom, nezávisle od zmien v štruktúre vlastníctva a prípadného zohľadnenia povinnosti vrátiť pomoc pri vymedzení podmienok predaja. Zdôrazňuje, že ak spoločnosť pokračuje vo výkone dotovaných činností, naďalej požíva z pomoci výhodu a pokračuje tak v narúšaní hospodárskej súťaže. Ďalej sa domnieva, že takisto nespôsobuje ťažkosti prípad, keď sú aktíva spoločnosti príjemcu prevedené na podniky patriace do tej istej skupiny. Zdôrazňuje, že v takomto prípade budú povinné vrátiť pomoc spolu so spoločnosťou príjemcom aj podniky skupiny, ktoré v dôsledku prevodu aktív mohli mať prospech z priaznivých účinkov pomoci, získajúc z nej takto ekonomickú výhodu. Okrem iného, pokiaľ ide o predaj aktív spoločnosti príjemcu tretím podnikom, Komisia rozlišuje, či boli veci predané jednotlivo alebo „v celku“. Podľa Komisie, ak boli veci predané jednotlivo za trhovú cenu, nadobúdatelia nie sú povinní vrátiť pomoc, pretože v dôsledku separátneho predaja aktív zanikla dotovaná činnosť, a teda pomoc poskytnutá pred prevodom aktív nie je spôsobilá znevýhodniť konkurentov spoločnosti príjemcu. Komisia však zastáva názor, že situácia je odlišná v prípade, ak sú aktíva predané v celku tak, že nadobúdateľovi umožňujú naďalej vykonávať činnosť spoločnosti príjemcu. Podľa Komisie v takomto prípade môže pokračovanie v dotovanej činnosti trvalo narúšať hospodársku súťaž, a teda sa zdá byť potrebná osobitná obozretnosť, aby sa zabránilo tomu, že prevod vecí spoločnosti príjemcu

povedie k podstatnému obchádzaniu povinnosti vrátiť pomoc prostredníctvom „ukrytia“ predaných vecí. Tvrdí, že takémuto obchádzaniu sa dá zabrániť iba v prípade, ak sa prevod vecí „v celku“ vykoná za trhovú cenu a v rámci nepodmieneného postupu otvoreného všetkým konkurentom tejto spoločnosti.

74 Vo svetle týchto zásad zastáva Komisia názor, že vyžadovala vymáhanie pomoci od LCA a CDA v súlade s právom, pretože:

- CDA naďalej vykonáva ekonomické činnosti pôvodného príjemcu, používajúc „kontaminované“ výrobné prostriedky, ktoré prevzala od skupiny prepojených podnikov kontrolovaných TIB,
- CDA a LCA majú naďalej prospech z protiprávne udelenej pomoci spoločnému podniku — ako aj jeho právnym nástupcom — tým, že narušenie hospodárskej súťaže spôsobenej poskytnutím pomoci má naďalej pre CDA a LCA pozitívne dôsledky,
- kúpna cena v celkovej výške 35,3 milióny DEM, splatená vo forme odkúpenia pasív (odôvodnenie č. 102 napadnutého rozhodnutia) v konečnom dôsledku zostala v jednom a tom istom zoskupení podnikov z dôvodu kontroly, ktorú TIB vykonáva nad CDA a zároveň LCA,
- zohľadniť kúpnu cenu v prípade zoskupenia ekonomicky prepojených podnikov by odporovalo povinnosti, ktorá pre ňu vyplýva, a to zabrániť obchádzaniu jej rozhodnutí, a povinnosti členských štátov dbať na dodržiavanie ustanovení jej rozhodnutí (odôvodnenia č. 118 a č. 119 napadnutého rozhodnutia).

- 75 Nakoniec Komisia zdôrazňuje, že CDA nesprávne uvádza, že nemôže od nej a od LCA vyžadovať vrátenie pomoci, ktorá im bola priamo vyplatená alebo spreneverená v prospech skupiny Pilz. Pripomína, že predmetná pomoc bola poskytnutá na výkon aktivít spoločného podniku alebo jeho právnych nástupcov aj napriek tomu, že bola následne okamžite vyčlenená, aby z nej mali prospech ďalšie spoločnosti skupiny Pilz. Podľa Komisie je v tejto súvislosti len málo dôležité, že spoločný podnik mal z pomoci v skutočnosti malý prospech. Zdôrazňuje, že v rozsudku z 20. marca 1997, *Alcan Deutschland* (C-24/95, Zb. s. I-1591), Súdny dvor zastával názor, že námietka založená na zániku obohatenia nepredstavuje platný dôvod pre odmietanie vymáhania pomoci. Domnieva sa, že právna úvaha Súdneho dvora sa môže uplatniť aj na prípad, akým je prejednávaná vec, v ktorej mechanizmy prevodu aktív vo vnútri zoskupenia podnikov mali v podstate za cieľ zahradiť obohatenie získané pôvodným príjemcom pomoci. Podľa Komisie je v takomto prípade vylúčené prihliadnúť na námietku zániku obohatenia a naopak, treba podnikom skupiny pripísať protiprávnu výhodu, ktorú získali v dôsledku nadobudnutia pomoci. Ďalej sa domnieva, že TIB a ekonomicky prepojené podniky sa takisto nemôžu dovolávať tejto námietky, pretože spreneverenie pomoci skupinou Pilz je možné pripísať aj spoločnému podniku a jeho právnym nástupcom.

B — *Posúdenie Súdom prvého stupňa*

- 76 Na úvod je opodstatnené pripomenúť, že ak Komisia v súlade s právom Spoločenstva skonštatuje, že pomoc je nezlučiteľná so spoločným trhom, je oprávnená uložiť členskému štátu povinnosť vymôcť túto pomoc od jej príjemcov (rozsudky Súdneho dvora z 12. júla 1973, *Komisia/Nemecko*, 70/72, Zb. s. 813, body 13 a 20, a z 29. apríla 2004, *Nemecko/Komisia*, C-277/00, Zb. s. II-3925, bod 73).
- 77 Zrušenie protiprávnej pomoci prostredníctvom vymáhania je logickým dôsledkom stanovenia jej protiprávnosti a smeruje k obnoveniu predchádzajúcej situácie (rozsudok *Nemecko/Komisia*, už citovaný v bode 76 vyššie, bod 74).

- 78 Tento cieľ sa dosiahne vtedy, keď predmetnú pomoc, v danom prípade zvýšenú o úroky z omeškania, vrátia jej príjemcovia, alebo inými slovami podniky, ktoré ju skutočne použili (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 21. marca 1991, Taliansko/Komisia C-303/88, Zb. s. I-1433, body 57 a 60). Týmto vrátením totiž príjemca stráca výhodu, ktorú mal na trhu v porovnaní so svojimi konkurentmi, a obnoví sa situácia pred vyplatením pomoci (rozsudok Súdneho dvora zo 4. apríla 1995, Komisia/Taliansko, C-350/93, Zb. s. I-699, bod 22).
- 79 Z uvedeného vyplýva, že hlavným cieľom vrátenia protiprávne poskytnutej štátnej pomoci je odstrániť narušenie hospodárskej súťaže, ktoré bolo spôsobené konkurenčnou výhodou v dôsledku protiprávnej pomoci (rozsudok Nemecko/Komisia, už citovaný v bode 76 vyššie, bod 76).
- 80 Práve vo svetle týchto všeobecných úvah treba preskúmať zákonnosť príkazu na vymáhanie pomoci uvedenom v článku 2 napadnutého rozhodnutia.
- 81 V tejto súvislosti je potrebné skúmať zvlášť zákonnosť predmetného príkazu, pokiaľ ide o vymáhanie pomoci od LCA a od CDA. Je nepochybné, že na rozdiel od LCA, ktorého treba považovať za priameho právneho nástupcu spoločného podniku, a PA, toto nie je prípad CDA. V napadnutom rozhodnutí je rozšírenie príkazu na vymáhanie pomoci aj na túto spoločnosť založené na existencii obchádzania povinnosti.
- 82 Pokiaľ ide o vymáhanie pomoci od LCA, CDA tvrdí, že uvedený príkaz je protiprávny v rozsahu, v akom zahŕňa pomoc priamo vyplatenú skupine Pilz a zároveň pomoc, ktorá napriek tomu, že bola vyplatená spoločnému podniku a PA, bola spreneverená v prospech tejto skupiny.

- 83 V tejto súvislosti treba skonštatovať, že ako vyplýva z tabuliek uvedených v odôvodneniach č. 32 a č. 39 napadnutého rozhodnutia, pomoc popísaná v článku 1 tohto rozhodnutia v skutočnosti zahŕňa aj pomoc, ktorá bola priamo vyplatená skupine Pilz a PBK, podniku patriacemu k tejto skupine. To je osobitne prípad podpory poskytnutej PBK na základe záruky spolkovej krajiny Bavorsko (LfA) vo výške 54,7 miliónov DEM, podpory poskytnutej PBK z dôvodu odpustenia pohľadávky vo výške 3 milióny DEM, podpory poskytnutej PBK ako kúpna cena podielov PA vo výške 3 milióny DEM a podpory poskytnutej skupine Pilz ako úver vo výške 15 miliónov DEM.
- 84 Pokiaľ ide o prvé dve podpory, je nepochybné, že aj keď boli vyplatené priamo PBK, boli určené na financovanie výstavby továrne na CD v Albrechts, takže bez ohľadu na spreneverenie týchto prostriedkov v prospech ostatných podnikov skupiny Pilz Komisia oprávnené nariadila vymáhanie pomoci od LCA (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 3. júla 2003, Belgicko/Komisia, C-457/00, Zb. s. I-6931, body 55 až 62).
- 85 Pokiaľ ide o kúpnu cenu vo výške 3 milióny DEM a úveru vo výške 15 miliónov DEM, je potrebné skonštatovať, že táto pomoc bola vyplatená priamo skupine Pilz a nebola určená na reštrukturalizáciu spoločného podniku a PA. Je preto vylúčené pozeráť sa na ne tak, že by mohli skutočne užívať predmetnú pomoc. Uvedený záver nie je ovplyvnený skutočnosťou, ako skonštatovala Komisia v odôvodnení č. 37 napadnutého rozhodnutia, že úver vo výške 15 miliónov DEM mal slúžiť na podporu skupiny Pilz v období hľadania nového nadobúdateľa PA. Okrem toho, keďže Komisia nepredložila žiaden dôkaz na podporu tohto tvrdenia, nie je preukázané, že PA bol touto pomocou skutočne zvyhodnený.
- 86 Článok 2 napadnutého rozhodnutia teda nie je v súlade so zásadami spravujúcimi vymáhanie protiprávnej štátnej pomoci v rozsahu, v akom nariaďuje vymáhanie pomoci opísanej v článku 1 od LCA, zahŕňajúcej pomoc udelenú PBK ako kúpnu cenu vo výške 3 milióny DEM a pomoc udelenú skupine Pilz ako úver vo výške 15 miliónov DEM.

87 Ďalej je potrebné skúmať tvrdenie CDA, podľa ktorého je príkaz na vymáhanie pomoci protiprávny v rozsahu, v akom sa týka pomoci, ktorá napriek tomu, že bola určená spoločnému podniku a PA, bola spreneverená v prospech spoločností skupiny Pils.

88 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že napadnuté rozhodnutie obsahuje značný počet zistení o spreneverení pomoci opísanej v článku 1 napadnutého rozhodnutia v prospech skupiny Pils. Predovšetkým z odôvodnení č. 27, č. 33, č. 38 a č. 63 až č. 75 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že veľká časť pomoci udelenej na účely výstavby, konsolidácie a reštrukturalizácie továrne na CD v Albrechts bola spreneverená v prospech podnikov tejto skupiny. Z uvedených zistení tiež vyplýva, že spreneverenie pomoci sa uskutočnilo prostredníctvom fakturácie zvýšenej ceny za poskytovanie služieb uskutočnených v rámci výstavby továrne, v rámci systému centralizovaného riadenia financií existujúceho v skupine Pils a nezaplatením dodaných výrobkov a služieb poskytnutých spoločným podnikom a PA v prospech skupiny Pils.

89 Tiež treba skonštatovať, že obžalovací spis štátneho zástupcu pri Landgericht Mühlhausen predložený nemeckými orgánmi v rámci správneho konania obsahuje niekoľko údajov umožňujúcich vymedziť, hoci len približne, rozsah sprenevery pomoci v prospech skupiny Pils. V rozpore s tvrdením Komisie samotná skutočnosť, že spis sa týka protiprávných konaní spáchaných v rámci udelenia dotácií a investičných úlav spolkovej krajiny Durínsko, neumožňuje ako taká vyvodiť záver, že údaje obsiahnuté v spise nie sú relevantné pre odhad, ktorý je Komisia povinná vykonať. Tento spis obsahuje, predovšetkým pri popise rôznych mechanizmov použitých v rámci podvodu a odhadu výšky realizovaných investícií, presné a užitočné indikácie pre posúdenie rozsahu sprenevery.

- 90 Za daných podmienok treba vychádzať z toho, že prinajmenšom v čase vydania napadnutého rozhodnutia disponovala Komisia súhrnom hodnoverných a zhodných indícií, z ktorých vyplývalo, že spoločný podnik a PA skutočne nepoužili značnú časť pomoci určenej na výstavbu, konsolidáciu a reštrukturalizáciu továrne na CD v Albrechts. Okrem iného tieto indície umožňovali vymedziť, aspoň približne, rozsah sprenevery.
- 91 Je pravdivé tvrdenie Komisie, že zo spisu nevyplýva, že nemecké orgány predložili presné údaje týkajúce sa časti pomoci, ktorá bola spreneverená v prospech skupiny Pilz.
- 92 Je však potrebné skonštatovať, že hoci Komisia disponovala potrebnými prostriedkami (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 13. apríla 1994, Nemecko a Pleuger Worthington/Komisia, C-324/90 a C-342/90, Zb. s. I-1173, bod 29), zo žiadneho dokumentu v spise nevyplýva, že by v tejto otázke požiadala nemecké orgány o predloženie presných údajov. Okrem toho z rozhodnutia o začatí konania vyplýva, že prinajmenšom od roku 1997 vedela o spreneverení veľkej časti pomoci. V dôsledku toho nemôže tvrdiť, že vzhľadom na informácie, ktorými disponovala v čase vydania napadnutého rozhodnutia, bola oprávnená vyžadovať od LCA aj vrátenie pomoci opísanej v článku 1, o ktorej vedela alebo nemohla nevedieť, že z nej spoločný podnik a PA nemali prospech.
- 93 Tiež je potrebné zamietnuť tvrdenie Komisie, podľa ktorého je rozsah príkazu na vymáhanie pomoci uvedeného v článku 2 napadnutého rozhodnutia odôvodnený príslušnosťou spoločného podniku a jeho právnych nástupcov k zoskupeniu prepojených podnikov, v rámci ktorého existoval vnútorný mechanizmus prevodu aktív. Okrem toho, že spoločný podnik bol súčasťou skupiny Pilz iba v období od októbra 1992 do konca decembra 1993, zo zistení uvedených v napadnutom

rozhodnutí jasne vyplýva, že v prejednávanej veci boli mechanizmy prevodu v rámci tejto skupiny použité výlučne v neprospech tejto spoločnosti a nie v jej prospech. Nie je preto možné tvrdiť, že v dôsledku príslušnosti k tomuto zoskupeniu spoločný podnik skutočne použil pomoci, ktorej bol príjemcom.

94 Článok 2 napadnutého rozhodnutia preto nie je v súlade so zásadami spravujúcimi vymáhanie protiprávnej štátnej pomoci v rozsahu, v akom nariaďuje vymáhanie pomoci opísanej v článku 1 od LCA zahŕňajúcej aj pomoc, ktorú tento podnik skutočne nepoužil.

95 Ďalej, pokiaľ ide o článok 2 napadnutého rozhodnutia nariaďujúceho vymáhanie pomoci opísanej v článku 1 napadnutého rozhodnutia od CDA, z predmetného rozhodnutia vyplýva, že Komisia založila svoje posúdenie hlavne na existencii úmyslu obísť dôsledky uvedeného rozhodnutia, pričom tento úmysel podľa Komisie objektívne vyplýva zo skutočnosti, že CDA mala prospech z pomoci pôvodne poskytnutej PBK, spoločnému podniku, PA a CD Albrechts v rozsahu, v akom použila aktíva týchto podnikov a naďalej vykonávala ich činnosti (odôvodnenia č. 118 a č. 120 napadnutého rozhodnutia).

96 Uvedené tvrdenie nemôže byť prijaté.

97 Je pravda, ako tiež vyplýva z výmeny korešpondencie medzi nemeckými orgánmi a Komisiou v rámci správneho konania, že cieľom prevodu časti aktív z LCA na CDA bolo zachrániť časť prevádzky LCA, zabezpečiť jej možnosť rozvíjať sa mimo právnych a ekonomických neistôt ohrozujúcich prežitie LCA. Komisia a ODS tiež

v rámci tohto konania uviedli rôzne údaje umožňujúce vyvodiť záver, že CDA po prevode aktív skutočne pokračovala vo vykonávaní činnosti spoločného podniku, PA a CD Albrechts.

- 98 Tento fakt však ako taký neumožňuje v prejednávanej veci preukázať existenciu úmyslu obísť účinky príkazu na vymáhanie pomoci.
- 99 Uvedený záver je o to hodnovernejší, že v odôvodnení č. 103 napadnutého rozhodnutia sa konštatuje, že CDA zaplatilo za prevod aktív LCA trhovú kúpnu cenu, pričom uvedená transakcia neimplikuje, že by CDA naďalej účinne požívalo konkurenčnú výhodu spojenú s prospechom z pomoci poskytnutej LCA (pozri v tomto zmysle rozsudok Nemecko/Komisia, už citovaný v bode 76 vyššie, bod 92).
- 100 V takomto prípade sa nemožno domnievať, ako tvrdí Komisia vo svojich písomných vyjadreniach, že po odkúpi aktív spoločnosťou CDA sa LCA stalo „prázdnu schránkou, od ktorej nie je možné získať vrátenie protiprávnej pomoci“.
- 101 Vzhľadom na skutočnosť, že v tomto prípade je LCA od začatia konkurzného konania v októbri 2000 v likvidácii, je opodstatnené pripomenúť, že z judikatúry týkajúcej sa podnikov príjemcov pomoci, ktoré sa dostali do konkurzu, vyplýva, že obnovenie predchádzajúcej situácie a odstránenie narušenia hospodárskej súťaže vyplývajúceho z protiprávne poskytnutej pomoci sa v zásade môže dosiahnuť tak, že k pasívam podniku v likvidácii sa pripíše povinnosť vrátiť predmetnú pomoc, okrem prípadu, ak z tejto pomoci mal prospech iný podnik. Podľa uvedenej judikatúry je

takéto pripísanie dostatočné na zabezpečenie výkonu rozhodnutia nariaďujúceho vymáhanie štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 15. januára 1986, Komisia/Belgicko, 52/84, Zb. s. 89, bod 14, a z 21. marca 1990, Belgicko/Komisia, C-142/87, Zb. s. I-959, body 60 a 62).

¹⁰² CDA a Spolková republika Nemecko ďalej potvrdili, bez toho, aby im Komisia protirečila, že na strane jednej spoločnosti CDA bola predaná iba časť aktív, konkrétne viazaný kapitál, prevádzkové aktíva, bežné aktíva, technické know-how a distribúcia a na strane druhej, že takýto postup umožnil získať vyššiu sumu, ako by bola suma získaná separátnym predajom týchto aktív.

¹⁰³ Tento záver nie je ovplyvnený skutočnosťou, že kúpna cena bola zaplatená formou odkúpenia pasív. Treba zdôrazniť, že uvedená forma úhrady nemala negatívne dôsledky na situáciu veriteľov, pretože zníženie aktív spoločnosti bolo kompenzované ekvivalentným znížením jej pasív. Počas pojednávania tiež CDA potvrdila, bez toho, aby jej v tejto súvislosti Komisia protirečila, že hodnota viazaného kapitálu patriaceho LCA je relatívne vysoká do takej miery, že tento podnik nemožno po odkúpení časti jeho aktív spoločnosťou CDA považovať za „prázdnu schránku“.

¹⁰⁴ Skutočnosť, že Komisia poukazuje na odôvodnenie č. 118 napadnutého rozhodnutia, neumožňuje vyvrátiť uvedenú analýzu. Treba skonštatovať, že v tomto odôvodnení Komisia uvádza všeobecným a názorným spôsobom kritériá, ktoré uplatňuje pri určení, či konkrétna transakcia skrýva obchádzanie povinnosti. Táto časť však vôbec neobsahuje uplatnenie uvedených kritérií na tento prípad.

- 105 Je preto potrebné uzavrieť, že vzhľadom na výlučne faktické zistenia obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí Komisia nemohla vyvodiť v tomto prípade existenciu úmyslu obísť účinky príkazu na vymáhanie pomoci.
- 106 Pokiaľ ide o ďalšie skutkové okolnosti uvedené Komisiou v rámci písomných vyjadrení a počas pojednávania, stačí skonštatovať, že nie sú prítomné nikde v napadnutom rozhodnutí, a teda nemôžu byť použité na účely odôvodnenia rozšírenia príkazu na vymáhanie pomoci na spoločnosť CDA.
- 107 Navyše Súd prvého stupňa sa domnieva, že ani tieto okolnosti neumožňujú preukázať v prejednávanej veci existenciu obchádzania povinnosti.
- 108 V tejto súvislosti je opodstatnené zamietnuť tvrdenie Komisie, podľa ktorého je odkúpenie aktív spoločnosťou CDA v rozpore s ekonomickou logikou. Treba poznamenať, že v rámci správneho konania nemecké orgány a CDA viackrát zdôraznili, že odkúpenie časti aktív LCA spoločnosťou CDA takej logike zodpovedá. A hoci „ekonomický charakter prevodu [aktív]“ predstavuje jeden z aspektov, na ktorý Komisia prihliada pri vymedzení existencie obchádzania povinnosti (odôvodnenie č. 118 napadnutého rozhodnutia), v napadnutom rozhodnutí nie je prítomné žiadne odôvodnenie spôsobilé vyvrátiť pozíciu nemeckých orgánov a CDA.
- 109 Tiež je potrebné zdôrazniť, že samotná skutočnosť, že LCA a CDA boli riadené v čase odkúpenia aktív v januári 1998 tou istou osobou a že od tejto transakcie sa

CDA na trhu prezentuje ako právny nástupca spoločného podniku a PA, neumožňuje vyvodiť záver, že odkúpenie aktív spoločnosti LCA malo za cieľ obísť príkaz na vymáhanie pomoci uvedený v článku 2 napadnutého rozhodnutia. Tieto skutočnosti nie sú dostačujúce na preukázanie, že CDA konal v úmysle vyhnúť sa výkonu napadnutého rozhodnutia.

- 110 Nakoniec je potrebné odmietnuť tvrdenie Komisie, podľa ktorého sa odkúpenie aktív LCA „v celku“ neuskutočnilo v rámci otvoreného a transparentného procesu a niektorí konkurenti LCA boli takto vylúčení z nadobudnutia aktív, s ktorými táto spoločnosť vykonávala dotované činnosti. Tak z napadnutého rozhodnutia, ako aj z niektorých častí spisu a vyhlásení urobených spolkovou krajinou Durínsko a CDA počas pojednávania 5. mája 2004 sa však naopak zdá, že odkúpenie aktív LCA spoločnosťou CDA sa neuskutočnilo ihneď, ale predchádzali mu neúspešné pokusy predať celú LCA tretím osobám, medzi ktorými figurovala aj materská spoločnosť vedľajšieho účastníka konania ODS (pozri v tomto zmysle rozsudok Nemecko/Komisia, už citovaný v bode 76 vyššie, bod 95).
- 111 Vzhľadom na vyššie uvedené treba uzavrieť, že Komisia nepreukázala obchádzanie účinkov napadnutého rozhodnutia spôsobilého založiť povinnosť CDA vrátiť protiprávnu pomoc poskytnutú spoločnému podniku a jeho právnym nástupcom.
- 112 V dôsledku toho nie je napadnuté rozhodnutie v súlade so zásadami spravujúcimi vymáhanie protiprávnej štátnej pomoci v rozsahu, v akom nariaďuje vymáhať od CDA pomoc poskytnutú PBK, spoločnému podniku, PA a CD Albrechts.

- 113 Rovnaký záver vyplýva aj pokiaľ ide o článok 2 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom nariaďuje vymáhanie pomoci opísanej v článku 1 od „všetkých ostatných podnikov, na ktoré boli alebo budú prevedené aktíva a/alebo infraštruktúra [PBK], [spoločného podniku] alebo [PA] takým spôsobom, ktorým sa vylúčia účinky [tohto] rozhodnutia“ [*neoficiálny preklad*]. Stačí skonštatovať, že rozšírenie príkazu na vymáhanie pomoci na tieto podniky spočíva na rovnakých dôvodoch ako rozšírenie uvedeného príkazu na CDA.
- 114 Vzhľadom na vyššie uvedené treba tento žalobný dôvod prijať.
- 115 Vzhľadom na všetko vyššie uvedené je potrebné zrušiť článok 2 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom nariaďuje vymáhanie pomoci opísanej v článku 1 napadnutého rozhodnutia od spoločností CDA a LCA, ako aj od všetkých ostatných podnikov, na ktoré boli alebo budú prevedené aktíva alebo infraštruktúra spoločností PBK, spoločného podniku alebo PA takým spôsobom, ktorým sa vylúčia účinky tohto rozhodnutia.
- 116 Za týchto podmienok už nie je potrebné skúmať na účely preukázania protiprávnosti príkazu na vymáhanie pomoci uvedeného v článku 2 napadnutého rozhodnutia ostatné žalobné dôvody uvedené žalobcom.
- 117 Okrem toho treba zdôrazniť, že žaloba CDA, ako vyplýva najmä z bodov 2 a 5 návrhu, je v prvom rade namierená proti napadnutému rozhodnutiu z dôvodu, že svojím článkom 2 ods. 3 rozširuje príkaz na vymáhanie pomoci na CDA, ako aj na podniky, na ktoré boli alebo budú prevedené aktíva a/alebo infraštruktúra PBK, spoločného podniku a PA. Keďže je však uvedená časť výroku zrušená, už nie je potrebné rozhodnúť o všetkých žalobných dôvodoch uvedených CDA týkajúcich sa článku 1 napadnutého rozhodnutia.

O trovách

- 118 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom CDA.
- 119 Podľa článku 87 ods. 4 tretieho pododseku môže Súd prvého stupňa nariadiť, že vedľajší účastník znáša svoje vlastné trovy konania. V tomto prípade Spolková republika Nemecko a ODS znášajú svoje trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (tretia rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Článok 2 ods. 3 rozhodnutia Komisie 2000/796/ES z 21. júna 2000, týkajúceho sa štátnej pomoci Nemecka v prospech CDA Compact Disc Albrechts GmbH (Durínsko) [*neoficiálny preklad*] sa zrušuje.**

2. **V zostávajúcej časti návrhu na neplatnosť sa konanie zastavuje.**

3. **Komisia znáša svoje vlastné trovy konania, ako aj trovy konania CDA Datenträger Albrechts GmbH. Spolková republika Nemecko a ODS Optical Disc Service GmbH znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Azizi

García-Valdecasas

Cooke

Jaeger

Dehousse

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 19. októbra 2005.

Tajomník

Predseda komory

E. Coulon

J. Azizi

Obsah

Právny rámec	II - 4314
Skutkové okolnosti	II - 4318
A — Všeobecný kontext	II - 4319
1. Fáza etablovania podniku (od roku 1990 do roku 1992)	II - 4319
2. Fáza reštrukturalizácie (od roku 1993 do roku 1998)	II - 4321
3. Odkúpenie niektorých aktív spoločnosťou MTDA	II - 4322
B — Priebeh správneho konania	II - 4323
C — Zistenie skutkového stavu a právne posúdenie	II - 4324
1. Finančná podpora udelená Spolkovou republikou Nemecko počas fázy etablovania	II - 4324
2. Finančná podpora udelená počas fázy reštrukturalizácie	II - 4328
3. O vymáhaní pomoci	II - 4331
4. Výrok napadnutého rozhodnutia	II - 4332
Konanie a návrhy účastníkov konania	II - 4334
Právny stav	II - 4336
I — Úvodné pripomienky	II - 4336
II — O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 87 ods. 1 ES a článku 88 ods. 2 ES	II - 4337
A — Tvrdenia účastníkov konania	II - 4337
B — Posúdenie Súdom prvého stupňa	II - 4341
O trovách	II - 4352
II - 4354	